

3. a 4. hodina: Vytvoření místa a pravidel soužití

3. hodina

Čas: 45 min

Metody:

Simulační hra, práce ve skupině

Pomůcky:

Velké archy papírů, psací pomůcky

Cíl: Cílem je vytvořit místo, kde postavy žijí, a pravidla soužití společnosti.

Průběh:

První hodina začíná rozehřívacími aktivitami a aktivitami, které pomáhají k procvičování dorozumívání a komunikace.

Rozehřívací aktivity:

Žáci si stoupnou do kruhu a posílají si po kruhu signál – „Hejá“ + gesto rukou. Když nechci signál přijmout, řeknu Shut down + gesto a druhý musí poslat signál na druhou stranu.

Dorozumívání ve dvojicích, zkoušení podřízené i vůdčí role – pak se žáci rozdělí do dvojic, s kým chtějí být, a udělají test důvěry.

Doporučení pro rozdělování do dvojic:

Při rozdělování do dvojic to může být tak, že žák s ADHD není ve třídě oblíben a nikdo si jej nebude chtít do dvojice vybrat. Pokud by byl počet žáků lichý, takový žák může zůstat bez partnera do dvojice a je třeba s tím citlivě pracovat, aby nebyla podporována tendence k jeho ostrakizování (např. i v případě, kdy by druhý žák ve dvojici tohoto žáka odmítal apod.). V tomto případě je doporučeno rozdělit žáky do dvojic bezpečněji, např. vytvořit náhodné dvojice z předchozí hry – žák vytvoří dvojici s žákem po jeho pravici, nebo rozdělení anonymním losováním apod.

Ve dvojicích se postaví proti sobě a chytí se za obě ruce a opřou se o sebe. Pak se domluví a uvolní jednu ruku. Pak si dvojice stoupnou za sebe, první předvádí druhému, co má dělat a druhý ho přesně kopíruje. Pak si role vymění.

Reflexe: Co je dobré na tom, když byli žáci první (originál)? Co je na tom naopak komplikované? Co je dobré, co je komplikované na tom, když jste byli kopie?

Oční kontakt: Pak se žáci ve dvojicích otočí na sebe, mají za úkol pohybovat se ve dvojicích po prostoru ve stejné pozici a nesmí u toho mluvit. V čem to bylo jiné? Jak jste se mezi sebou domlouvali, kdo vedl dvojici?

Hypnotizér – jeden z dvojice má nataženou ruku proti tváři druhého a ten musí sledovat jeho ruku, pak se role vymění. Reflexe: Co bylo dobré, když jste byli dlaní? Bylo to rozdílné, když jste byli tou kopií nebo když jste byli tvář v tvář.

Kódované pokyny – žáci si ve dvojici dohodnou 5 druhů různých zvířat. Ke zvířatům pak vytvoří převodový slovník – jednotlivá zvířata znamenají různé pokyny pro pohyb po prostoru – dopředu, doleva, doprava, couvej a stůj.

Reflexe rozehřívacích aktivit:

- Jak se vám cvičení dařilo, co fungovalo?
- Cílem bylo procvičit si různé způsoby, jak se lidé dorozumívají, domlouvají – napodobování, vnímání se navzájem, někdo má mnohem snazší situaci (má velkou moc), dorozumívání jazykem. Jaký byl Váš spoluhráč?
- Člověk, když vede, tak má možnost vyzkoušet si všechno možné, ale je zajímavé, když dojde ve dvojici k souhře, když nastane ta situace, že já (jako vedoucích) bych sice mohl, ale beru ohled na možnosti druhého, cílem se pak stane, že chci, aby nám to fungovalo dohromady, abychom do nikoho nenarazili.

Vytvoření místa, kde postavy žijí, a pravidel soužití

Žáci si sednou do skupin, které vytvářely v předchozích hodinách postavy. Jejich postava zdělila nebo vyhrála velmi vysokou částku, za kterou si může pořídít bydlení podle svých představ. Skupina si rozmyslí, jak postava peníze získala (ale pozor: rozhodně je neukradla), pak vymyslí, jak by si představovala svoje bydlení. Lektor zatím nakreslí na flipchart nebo tabuli místo (lokalitu), kde by mohla postava bydlet. Pak si skupiny postupně představí, jak získala postava peníze a jak by si představovala své bydlení.

Lektor okomentuje nakreslenou mapu: Ve městě, kde žijí postavy, se prodávají lukrativní pozemky ke stavbě. Pozemky jsou v blízkosti řeky a nádraží. Postavy se domluvily a rozhodly se, že dají své peníze dohromady, koupí si zde pozemek a postaví si zde společný dům. Lektor pozemek určí sám a zakreslí jej do mapy (viz obrázek 1). Pak se žáci přeskupí do smíšených skupin, v každé skupině bude zástupce alespoň jedné postavy.

- Jedna skupina má za úkol dohodnout se, jak bude vypadat zahrada.
- Druhá skupina má za úkol dohodnout se na uspořádání v domě – kde kdo bude bydlet.
- Dům bude mít dvě společná patra – jedno ve sklepě a jedno v mezipatře, třetí skupina bude mít za úkol vymyslet, k čemu prostory budou sloužit.
- Čtvrtá skupina vymyslí pravidla soužití v domě, domovní řád.

Každá skupina své výstupy zakreslí či zapíše na vlastní arch papíru. Žáci pracují do konce hodiny, výstupy si představí na začátku další hodiny.

Obrázek 1 Mapa lokality pro bydlení postav vymyšleného příběhu. Zeleně je označen pozemek, který si postavy vybraly pro bydlení. Mapu s vyznačeným pozemkem nakreslí lektor na flipchart, tak aby na ni viděli všichni žáci.

4. hodina

Čas: 45 min

Metody:

Simulační hra, práce ve skupině

Pomůcky:

Velké archy papírů, psací pomůcky

Cíl: Cílem je vytvořit místo, kde postavy žijí, a pravidla soužití společnosti. Nácvik odpovědí pro rozhovor.

Průběh

Skupiny si vzájemně představí své výstupy z předchozí hodiny. Před tím, než začnou, zeptá se jich lektor, jaké to může mít výhody, když se lidé domluví, že budou bydlet společně? Cílem je ukázat, že lidé mohou společně vymyslet více různých řešení.

Každá skupina pak představí svůj výstup u tabule nebo flipchartu. Jako poslední představuje své výstupy skupina, která vytvářela pravidla soužití v domě.

Vytvoření pravidel soužití

O představených pravidlech nechte žáky diskutovat ve skupinách. Každá skupina pak znovu vybere a upřesní 7 pravidel, podle kterých budou žít, podle kterých by mohli žít všichni. Mají na úkol 20 minut. Pak si žáci navzájem představí své výstupy (1 zástupce ze skupiny u tabule).

Reflexe:

Okomentujte, na čem se žáci shodli. Co se v pravidlech opakuje, která pravidla se týkají podobných témat. Upozorněte, že je důležité naformulovat pravidla tak, aby tomu každý rozuměl – co znamená „udržovat pořádek“? Vždy je dobré formulovat pravidla tak, aby se dala ověřit. Jak vysvětlit „respektovat se“? Na aktivitě jsme si ukázali další z funkcí politických stran či hnutí a tou je formulace pravidel, jak by měli lidé spolu žít, postupů, jak dosáhnout určité společenské změny (např. zlepšení postavení žen, cizinců, snížení chudoby, zvýšení pracovních příležitostí apod.).

Na odlehčení si žáci připraví odpovědi na rozhovor s reportérem. Jakoby po 2 letech přijde skupinu navštívit reportér (lektor) a zjišťuje, jak se zde postavám žije, jak se jim daří. Každá skupina má postupně odpovědět na jednu otázku:

- Co se ve Vašem bydlení nejvíce povedlo?
- Je něco, co Vás po 2 letech života v domě překvapilo, co jste netušil/a?
- Cítíte se v novém domě bezpečně?
- Plánujete něco, co byste chtěli ve svém bydlení vylepšit?

